

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

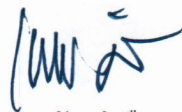
หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
อำนวยการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๑ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RC๐๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

ผู้จัดทำ : นายกฤษภัทร คุ่มเนตร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ/...../.....	ผู้ตรวจสอบ : นายนิรินัย ไชยแก้ว หัวหน้ากลุ่มงานสารนิเทศและอำนวยการ/...../.....
ผู้เห็นชอบ : นายคองศักดิ์ ชัยชนะ รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย/...../.....	ผู้อนุมัติ : นายเอกชัย คำลือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย/...../.....

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อกำหนดแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงด้านโรค ภัยสุขภาพ และประเด็นสาธารณสุขสำคัญของจังหวัดเชียงราย ให้เป็นระบบ เชิงรุก และสอดคล้องกับสถานการณ์สุขภาพในแต่ละช่วงเวลา

๑.๒ เพื่อสนับสนุนการสื่อสารตามนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพ และจังหวัดเชียงราย ให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๓ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านข้อมูล ข่าวสาร และสื่อประชาสัมพันธ์ ให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงปัญหาสาธารณสุขสำคัญในพื้นที่ได้อย่างทันต่อสถานการณ์

๑.๔ เพื่อกำหนดประเด็นสุขภาพสำคัญ ข้อความหลัก (Key Message) ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๑.๕ เพื่อสนับสนุนการสร้างความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมของประชาชน

๑.๖ เพื่อสนับสนุนการบูรณาการการสื่อสารร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย หน่วยบริการสาธารณสุข และภาคีเครือข่าย ให้สามารถสื่อสารข้อมูลไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๗ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการสื่อสารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงและบริบทของพื้นที่

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
อำนวยการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๒ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RC๐๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

๒. ขอบเขต

๒.๑ ครอบคลุมโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญตามบริบทของจังหวัดเชียงราย ทั้งโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ ภัยสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม และเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน เช่น ไข้เลือดออก โควิด-๑๙ โรคติดต่อจากสัตว์สู่คน ฝุ่น PM๒.๕ ภัยพิบัติ และภัยสุขภาพตามฤดูกาล

๒.๒ ครอบคลุมการสื่อสารตามนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๑ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย รวมถึงประเด็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญในพื้นที่ที่อยู่ในความสนใจของประชาชนและสังคม

๒.๓ ครอบคลุมการจัดทำแผนการสื่อสารความเสี่ยงและปฏิทินการสื่อสาร ทั้งในภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤตด้านสาธารณสุข

๒.๔ ครอบคลุมการกำหนดประเด็นสุขภาพ ข้อความหลัก (Key Message) กลุ่มเป้าหมาย ช่องทางการสื่อสาร ระยะเวลาเผยแพร่ และผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการสื่อสาร

๒.๕ ครอบคลุมการสื่อสารเชิงรุก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การแจ้งเตือนภัยสุขภาพ และการตอบสนองด้านการสื่อสารในกรณีเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์สำคัญด้านสาธารณสุข

๒.๖ ใช้เป็นแนวทางสำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล และหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ในการดำเนินงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
อำนาจการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๓ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RC๐๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

๓. คำนิยาม

๓.๑ แผนการสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication Plan) หมายถึง เอกสารหรือแนวทางที่กำหนดวัตถุประสงค์ ประเด็นสุขภาพ กลุ่มเป้าหมาย ข้อความหลัก ช่องทางการสื่อสาร ผู้รับผิดชอบ และแนวทางการดำเนินงานด้านการสื่อสารความเสี่ยงในแต่ละสถานการณ์

๓.๒ ปฏิทินการสื่อสาร (Communication Calendar) หมายถึง ตารางหรือแผนกำหนดช่วงเวลาในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร กิจกรรมรณรงค์ หรือประเด็นสุขภาพสำคัญในแต่ละช่วงเวลา ตามบริบทของพื้นที่และสถานการณ์ด้านสุขภาพ

๓.๓ ข้อความหลัก (Key Message) หมายถึง ข้อความสำคัญที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

๓.๔ ภัยสุขภาพ (Health Hazard) หมายถึง เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เช่น โรคระบาด ภัยจากสิ่งแวดล้อม มลพิษทางอากาศ สารเคมี ภัยพิบัติ หรือเหตุการณ์ด้านสาธารณสุขอื่น ๆ

๓.๕ การสื่อสารเชิงรุก (Proactive Communication) หมายถึง การวางแผนและดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร หรือคำแนะนำด้านสุขภาพล่วงหน้า เพื่อสร้างการรับรู้และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน

๓.๖ การประเมินผลการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินประสิทธิภาพของการสื่อสาร เช่น การเข้าถึงข้อมูล (Reach) การมีส่วนร่วม (Engagement) และผลการรับรู้ของประชาชน เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานด้านการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
อำนาจการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๔ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RC๐๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

๔. ความรับผิดชอบ

กลุ่มงานสารนิเทศและอำนาจการ มีหน้าที่วิเคราะห์สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย รวบรวมข้อมูลด้านวิชาการและข้อมูลสถานการณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นสุขภาพสำคัญ ข้อความหลัก (Key Message) และแนวทางการสื่อสารในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารประจำปี กำหนดช่องทางการสื่อสาร ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาดำเนินงาน ตลอดจนประสานหน่วยงานเครือข่ายในการขับเคลื่อนการสื่อสาร ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผนการสื่อสารให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านสุขภาพและบริบทของพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
 อำนวยการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๕ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RCo๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)

ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูล - วิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบ 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานสารนิเทศและอำนวยการ - ตัวแทนทุกกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง
	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนด Timeline - กำหนดช่องทางสื่อสารและผู้รับผิดชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานสารนิเทศและอำนวยการ
	<ul style="list-style-type: none"> - แจงแผนแก่ สสอ./รพ./รพ.สต. - ถ่ายทอดผ่านประชุม/หนังสือราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานสารนิเทศและอำนวยการ
	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร - รณรงค์ประชาสัมพันธ์ - สนับสนุนการสื่อสารในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานสารนิเทศและอำนวยการ
	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมิน Reach/Engagement - ปรับแผนตามสถานการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มงานสารนิเทศและอำนวยการ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
อำนวยการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๖ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RC๐๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

๖. รายละเอียดการปฏิบัติงาน

๖.๑ วิเคราะห์สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ ตามบริบทของพื้นที่ คือ ดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์โรค ภัยสุขภาพ และประเด็นสาธารณสุขสำคัญของจังหวัดเชียงราย โดยนำนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๑ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย รวมถึงข้อมูลจากกลุ่มงานวิชาการ ประเด็นสุขภาพตามฤดูกาล ภัยสุขภาพ ภัยพิบัติ และประเด็นที่ประชาชนสนใจ มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางและช่วงเวลาการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของพื้นที่ รวมทั้งนำปฏิทินการสื่อสารของสำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข มาปรับใช้ในการวางแผนการสื่อสาร (ระยะเวลา ภายใน ๑๕ วันทำการ)

๖.๒ จัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสาร คือ ดำเนินการจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารประจำปี โดยกำหนดประเด็นสุขภาพ กลุ่มเป้าหมาย ช่องทางการสื่อสาร ระยะเวลาเผยแพร่ ผู้รับผิดชอบ และรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ในแต่ละประเด็น รวมทั้งกำหนด Timeline การเผยแพร่ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลหลัก หรือโฆษกของหน่วยงาน (ระยะเวลา ภายใน ๗ วันทำการ)

๖.๓ แจกแจงแนวทางและถ่ายทอดแผนสู่เครือข่าย คือ ดำเนินการแจ้งและถ่ายทอดแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารแก่หน่วยงานในสังกัดและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผ่านการประชุม หนังสือราชการ หรือช่องทางสื่อสารภายใน เพื่อให้สามารถดำเนินการสื่อสารไปในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ (ระยะเวลาภายใน ๗ วันทำการ)

๖.๔ ดำเนินการสื่อสารตามแผน คือ ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร คำแนะนำ และสื่อประชาสัมพันธ์ตามแผนการสื่อสารที่กำหนด ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงสนับสนุนการสื่อสารเชิงรุกและการรณรงค์ด้านสุขภาพ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมแก่ประชาชน (ดำเนินการต่อเนื่อง)

๖.๕ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผน คือ ดำเนินการติดตามและประเมินผลการสื่อสาร เช่น การเข้าถึงข้อมูล (Reach) การมีส่วนร่วมของประชาชน (Engagement) และประสิทธิภาพของการสื่อสารในแต่ละประเด็น พร้อมปรับปรุงแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง นโยบายสำคัญ และบริบทของพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงกรณีเกิดโรคอุบัติใหม่หรือสถานการณ์เร่งด่วนด้านสาธารณสุข (อย่างน้อย ไตรมาสละ ๑ ครั้ง)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

(Standard Operation Procedure: SOP)

เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กลุ่มงานสารนิเทศและ
อำนวยการ

ครั้งที่แก้ไข: ๑/๒๕๖๙

หน้าที่ ๗ จากทั้งหมด ๗

หมายเลขเอกสาร: RC๐๐๓

วันที่ประกาศใช้ (Issue date):

๗.เอกสารอ้างอิง

ชื่อเอกสาร	หน่วยงานเจ้าของ	รายละเอียด
SOP เรื่อง การจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำปี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	แนวทางการจัดทำแผนการสื่อสารและปฏิทินการสื่อสารความเสี่ยงด้านสุขภาพของจังหวัดเชียงราย
แนวทางการสื่อสารความเสี่ยงและการสื่อสารในภาวะวิกฤตด้านสาธารณสุข	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	แนวทางการวางแผนและบริหารจัดการการสื่อสารความเสี่ยงด้านสาธารณสุข
ปฏิทินการสื่อสารสุขภาพและแนวทางการประชาสัมพันธ์ประจำปี	สำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข	แนวทางการกำหนดประเด็นสุขภาพสำคัญและช่วงเวลาการสื่อสารตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข
ข้อมูลสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพประจำปี	กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ / กลุ่มงานระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	ใช้ประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดประเด็นสื่อสารด้านสุขภาพ
แผนปฏิบัติการและนโยบายสำคัญด้านสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข / เขตสุขภาพที่ ๑ / สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	ใช้กำหนดทิศทางและประเด็นการสื่อสารตามนโยบายสำคัญ
แนวทางการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ	กรมประชาสัมพันธ์	แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภาครัฐและการสื่อสารกับประชาชนอย่างเหมาะสม